Б Б Б

Б

Светли љубови

Дали севте мајки бројна моја,
Дали севте на родната своја,
На родјачка сонеш нешто ти ваму?
— Та вездеи сме тамо ние!
Гледа земјо ~~то ниа~~ и очи
[illegible]

105
125

У У Знај: „Песни", 1954

Јулиус Ајр Шолтз

10 шестоки авгот.
10 -11- пашмина.

21 мал

светлосни ги зајде

Кој нешто мајки ги го земе.
— Вјутно сонце носеше фрла
и чекаше да ја вознесе.
За да тоне со дв земјо
в прикоја да се вкесе.

Кој се свртел за миг еден
и со жарко око гледа

Б Б Б

Б

Светли љубови

Дали јавите млади бранија мои,
Дали јавите на ѓодишта свои,
На ѓодишта стојат ниско ти вој?
— Та веќе сме тамо ние!
Гледаме земја по која се чуди,
Гледаме вода на се бујни,
Гледаме јавори и ѓаволи,
Гледаме ѓурѓа и чолини,
Сета стаика
Пуст е пуст. —
Стојат некои ниско по длабо,
Во нивните книги,
Исчитуа в ~~пуста~~ збрана
На сивата земја, сурова.
Непретрпени ~~[illegible]~~ вина сонца —
Трагет живот, магла лица.
Зо, ~~се~~ онаква свесно игре,
Се се ѓуѓа свеста, —
Но и нејзе ѓуѓа срце.

Ти бој имаш ниско ние
Во висини сите ѓвезди,
а коломи ~~[illegible]~~ бој и стојат
~~Готовите~~ в земни ѓрди.
~~Ниско изменетите~~
Милиони пратеа сокри,
Стојат ѓурѓа на ѓиди лебо,
~~Кај [illegible]~~ сивата,
— На топлиа свеста свеста,
Или свеста или светлоста,
Или дали ниско чекаш да зајдеш,
На нивните непостојани ѓуѓа
Со свитите зраци не ги красиш.
Ниче пуст,
сиромаш, навиш,
Се ѓуѓа ирвоји ѓрдите
Не ги сјајат нам на сите —
Кога ѓлеш в ѓи ниско ~~зајде~~ ~~ниде~~
в осамените ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

на овие ѓоѓ сеќоти
в исчудија имаа ѓерам,
он не ѓуе ниво живо
низ венови, врвне сиво,
ни вади и чего вишоа,
иточко сѓуо сих по чеа,
и ѓоѓ на ѓоѓ кажа:
„Кој ‚ас ѓаѓрав — ѓоно крени!"
„Ниво не ваиив — ѓи ме слеи!"
„Кој не сѓитав — ѓи ке ѓиѓеш!"
„Ниво ѓаѓоиав — ѓи ѓрѓоваѓ!"
„Ниво сте ѓолиии — ѓи ѓѓолиии!"
(Ѓоа ѓе ~~сеа~~ ~~ѓрѓ~~ ~~ѓ~~ ~~високо~~
Ѓе ѓѓоѓ, ~~ѓе~~ ~~ѓрѓ~~ ~~ѓ~~ ~~високо~~
минатото ниво ѓо красоа,
ѓи ѓѓиивоѓо низ ѓни пречи
ѓ ове ѓоѓ ѓѓиии,
ѓѓѓиѓваат в ѓоѓаив ѓ ѓоо
и ѓаиоиси ѓсѓем ненѓ,
ѓѓѓиѓваат ѓек со ѓенѓ,
~~ѓ~~ ѓоѓека со ѓоѓек сенѓ.

Покрѓ сенѓ ѓод ниво сѓеоа,
— Коно ѓоѓѓ сена ѓѓеѓа —
се соиоаа ѓоѓе ѓѓоѓ:
заѓоѓва ѓоѓиио оѓо,
оѓо маѓо, оѓ ниво,
ниѓаеѓ на сѓоѓи ноѓ,
и ноѓ чеѓ ѓи сѓедаа сѓоѓи,
ѓисѓ ѓуши, сѓуа маѓоѓ; —
минатото ниво ѓи ѓоѓи; —
Сѓо живо ѓѓе ѓоѓ
и со ѓоѓо сѓеоѓ ѓѓоѓ.
„И ѓи ѓаѓи, ѓѓоѓ ѓоѓе!"
— Не сѓ, ѓеѓа, ѓѓ'сѓа ѓие!
„Зоѓи ѓ'ѓо ѓсѓе ѓеѓоѓ?"
— Не, ~~ѓ~~ ~~ѓ~~ ~~сеѓ~~ ~~ѓа~~ за се ѓие!"
„Ниво сѓ ѓоѓаа? — Кој'сѓ ѓѓѓиаа?
— „Ѓѓаив ѓоѓаѓо ниво не ѓуши!"
„И со ѓѓѓва сѓаѓѓ ѓеѓа?"
— „Сѓој ѓаѓѓоѓ ѓа ѓо сѓуши!"
и ѓаѓ ѓѓи ниво ке сѓеоѓ"
— „Ѓоа сѓаа не ~~ѓе~~ ѓѓоке!
и и ѓо ѓеаѓ ѓоѓ ~~ке~~ сѓѓѓаѓо?"
— „Кој се ѓѓоѓѓ не ѓѓ сѓѓоке!
„А ~~ѓ~~ ~~ѓ~~ ~~ѓ~~

Што е чдав...

Што е чдав
Овој свет, —
Онде поток,
Овде цвет;
Тамо нива,
Овде сад, (?)
Еве сонце,
Еве мед;
Тамо зрнов
Зелиот пак
Онде трева,
Овде мак.
Сонцеј чел,
Но се скри, —
Овде сред,
Овде ден!

Месечина — несуѓо го пена

Месечина — несуѓо го пена,
Мајчина лица в сон со бенеф дојна,
~~По лицето дает основ ѝ лепота~~ —
~~Од основ сила полнотата~~
Од основ сила полнотата свежина.

Месечина — несуѓо го пена,
Мајчина лица в сон со бенеф дојна,
По лицето дает основ ѝ лепота,
Од основ сила полнотата свежина.

Моє небо, щось є мало

Моє небо щось є мало,
моє сонце, — зимно ~~[illegible]~~,
моє чувство — дивно моє
коли щось щось чисте.

Мої давні, мої сонні,
щось ~~[illegible]~~ деревами сонці ~~[illegible]~~ кроє,
мої звуки, — ~~щось~~ щось ти нема,
моє тонка, щось сі сіне.

Мої світі — щось сі ізсіли,
щось сі мої що щів адам,
моя гора, — коли нема
кінці в неа ці то водам.

Пригасло сонце — гора ніжне,
сах шкіріш ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ніжне,
сонце ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ щось шелне: !
сходжене ца се здивне !

159
32
590

Мрієви небо, мрієви земја

Мрієво небо, мрієви земја,
непрегледни облаци сиви,
мрієви реки, мрієви шуми,
— само болно бежи нови.

В ~~мрієв~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]

ПОЛУ СРЦЕ,ПОЛУ КАМЕН

Полу срце,полу камен -

Бев некогаш јас;

Полу студ и полу камен

Болно срце, болен камен

Болно срце, болен камен —
без некогашен час.
Болно срце, болен камен
мојата крв и страсе.

Но каменот ми го сакам,
ги пукам сите/ми/ рани
~~и срцето ми е~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ лет.
~~[illegible]~~
ги гризе
Ја оклеветија моја среќа
моја нежност и јад.
Моја радост, моја радост
моја нечинија мај.

Да одиме нешто за нас
некој збор кај,
за будовата мирно место
пор свеќа ни зајде.

И гета ко лоши моно
и во овој час!
Да ми простиш зашто бесно
не се будиш час.

Беше еден жалостива

Беше еден жалостива, —
есеа бранки сви
— Во срцето моје длабоко
сетни, мене, ти!

Мали сета ко средината,
Час во нея сам,
А колку е во самоќата
итна добро знам.

Ти сонуваш, ти боравиш,
јад ти носиш... ој!
Ниту си сиромаш, ниту си богат
будеш Боже мој!

Мала среќа изненада, гори,
в итаниот копје час.
Цврста мисла ѕвон не сакаа
Цитоа копнеж час.

Воздишките ~~од~~ час се сивеаа
час пропаѓа ѕек.
Од нисоде мали сета
ни радо мој ~~ек~~.

Сетив в песи да содрожам
дел кодав вон, —
Мноца нема кокој мрна,
мој шаптив сон.

Зој ја, мила, ота песна
ниоа ја пишев ~~[illegible]~~
Сиорка ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
за пламнат пор.

Кога нејќеш да е сонце,
се сиее кај крив, —
ни се сонцата од пламоа
пренесуа сиет.

Цврсте ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ота сонце
во помните вати!
Ајде мое
Прибиини се, ~~[illegible]~~,
во срцето ми!

ОДАМ,ТРПНАМ,НИГДЕ НЕМАМ МИРА

Одам,трпнам,нигде немам мира,
Часовникот секој миг го спирам;
Јурам,бегам,а очај ме кине,
Луда мисла низ памет ми мине :
"Не смее да згине !"

Викам богу:Та она е млада !
На правдата : Она ни е нада !
На ангели :Лошо срце нема !
На земјата :

Тиха ноќ е...

Тиха ноќ е,
Сонцето ми сјае;
Бисер ѕвезда
Над мене се вие;
На ѕвездата
нешто ко да бдеа,
Славејте
ангели в слатки песни:
Пеци пастири
со тресови штапи,
Превез пасат
во своите стади,
Лик и трци
и покрај оган шие,
В сон сонцето
мирно да ми сјае.

Одам, плачам, нигде немам мира

Одам, плачам, нигде немам мира,
Часовникот секој миг го спорам;
Тугам, вегам, а очај ме кине,
~~зар ненадеен~~ пеј ~~срцето~~ ми лине:
„Да ми сјае
„Не сонце да згасне!"

Викам бог: Та оти е молба!
На правдата: Ајде ~~сама~~ мора!
На ангели: Зарем срце нема!
На земјата: Зар сета на земјата!

Од пеење ми одзив ми лика,
Зар нек немам! – на себе се викам.
Одам, сопрам, а очај ме кине,
Да ми сјае ~~срцето~~ срцето ми лине!
„Не сонце да згасне!"

Одам, сопрам, ~~[illegible]~~ сведоци нема бадро
На пресојна ~~на [illegible]~~ на [illegible] недо.
Само ноќе, ~~–~~ нема сонцер вине,
~~–~~ ѕвездите ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~.
Па и нему ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
Зајдом пуѓо ~~в~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~;
„Не сонце да згасне!"

ТРИ АЈДУЦИ

Среде црна ноќ што липа
Феруз-паша од сон срипа.
Пламен трепка и го следи
Стравот лице што му бледи.
Каданата он ја праша:
"Од затворот клучот кај е?..
Три години како гнијат -
Ох,ајдучки проклет пепел!
Нитуххиннехаахинрхиннехх
Вехеенхиннатхиннхннннннннннн
Кога еднаш в мир ке биде -
Со закана в сон ми иде!"
"Не слегувај,ага,ноке,
Послушај ме,чуј ме мене,
Утре Мујо ке го пратам
Тие коски да ги крене!"
"Ха-ха-ха-ха,нинихнинех бабо моја,
Ни од живи не се боев,
Дур' сеја ужас нихи псите,
А не штом се мртвисите

При аждуци

Среде чрна ноќ што лита
Феруз-паша и сон српоа.
Пламен иретка и го скрши
Сирановот лице што му блеши.
Каданката он ја прашa:
„Од заговорот излезе кај е?..
При гушки ноќе гинеш —
Ох, аждуски проклет пенеа!
Нити денес за мир знае —!"
Во сон прилиз си. не спијам!
„Не слушај, ако ноќе,
посетиоц ме, зиј. ме мене,
Џиде Мујо ќе ја прашам
ајде коски да ти крене!"
„Ха-ха-ха-ха, ноќо ноќе,
ти и ниеш не се. плашев
Ајде сеа ајмас. ајде
а не ирови слите!!
Ирам вериот да ти вијам
Кто лежиш во ајде ниеш
да ти ирушам. ајде не виеш
ајде не бојам мене ајде!"
Зиде свеќа — ирети зјоки
ко, ѓаврило ли во ирокоа.
Ирав ајде сирди реде.—
Он се сојдиле, в зоиов вледе.

Во заговорот ајдиј
окрајите в ајдем се дивали.
Ајдиј сити лудо ирежиј
на мојите ајде се сетаи —
При косјури до при лебо,
при аждуци ајде. ирати.
Или сетаи, или ајде
на ајдиј ајде се ситори.
На колено ирежиј ко ајде
в при чекори виде ајде.

Ирвио аждуи ирена
и ајдиј ајде се ајде
чекор ајде со ирви чеи:
„Ајде, верна лебе мена,
ајде не сојди воајде ајде
ала кулоа ѓеде сама —
Но, не сама... мене во рака,
на ајдиј: ајде е вожде?"
Кога ајде ајде ирени ајде
ајде ајде мене зјоки,
Ајде ајде ајде ајде —
Ирва ајде ајде ајде!

За ретки сонце нешто

Сонце нешто да речеш,
но ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Песна за несреќата

По првиот ден шетам згрсна
на небото сјајот,
на земјата сите луѓе
да слушаат во ѓоѓо, —
но во нив секој имаа отрови
сјае десно крало,
крка горко, крка нешто
на сиќе нам дало.
Болен погледа секој лев:
„Воков живот — живот нее.
Ко да не сме луѓе лабори,
— „Празно срце, празни прави,
„Пресвоката лоши редо?
Луѓе сетаат не не слушаат.
На тој лишен, кој се ѓови,
говорат со лимоси ѓови:
„За вашиот ден ви здрав
нешка лока,
но да дојде таква нешка
не чуј сонка,
Слуги ~~ѓолу, керко лиса~~,
закрили ја!"
Она слуша, сиа дишка
Поедија.
Слуги ѓолу, керко лиа,
керко лиа!"
Она слуша — поедија
она дишка.
. . . . . .

На земјата ново сонце
ко да светка,
и ведрина преку сеќа
на сонце лежи.

Каде ти, кој ја се раѓа,
— Она плаче;
Одушевен кој се паѓа,
— Она скаче;
Каде има добри луѓе,
— Она гори;
Кајто не лишеш ти ја лишеш,
— Она зори;
Кој злеа дрвја нема,
— Она сонца;
Сакневане каде кој умрва,
— Она рита.

Пусетото чело в лузки
лежи дел.
Оно сонце, а лизкоста
весели нее.
весели

Со песната се мери
увек најсно,
За чудото ми ~~зра~~ пеи
нешто јасно.

. . . . . .

Песната ми пеејќи плаче:
„Сврши, доме!"
А ја ѓубе пеи тивко
и се лаживо.
Та ѓубе е само музика
на ден живот,
и збоеството само песни
му се стори.

Еле сонцу, и утре песни
— Земји Рајот!
За радоста мала мома
песни песни.

~~Ѓубе~~
~~За~~ радосни очи ѓрли
босно увене,
заплетува, преоплетува
бурна среќа.

Еле орач со изгуб ~~пеење~~ шетот
нерен пре,
чо овогор сиромо вади
сол и мирен.
Песната е пасекоре
му се гради: —
изгуб, тишина и самотност
она стори.

. . . . . .

Сиг ѓолеем мајка чека
вечер сама,
а и синот в ѓрлиот чее,
песни чее.
И песната недумрено
му сеќ шепе:
„Вратеј се, син ми, мајко,
не си ѓоде!"

Пу сонцеви ѓобјосери
туѓар сторе,
со миленци сравни земји
ѓоди шири.
Ај, ѓубе што се ѓоди
по ѓрлиште зла и лоши,
што сурдоти ќу ми ѓана —
Песната ѓо соѓувана,
песно, ѓана!

ПЕСНА ЗА ПЕСНАТА

По првиот грев штом згасна
На небето сјајот,
Па мораа сите луге
Да слезат од рајот,-
Ко сив сокол кога скрши
Своје десно крило,
така горко,така тешко
на сите им било.
Болен поглед секој лее:
"Ваков живот - живот не е.
Ко да не сме луге млади,
-Празно срце,празни гради,
Проклествата маки редат,
Зар сеуште ќене следат?
В гроб очајот ќе не прати,
Или дивост ќе не фати!"
На тој липтеж,сè што зави,
Творецот со милост јави:
"За вашиот пев ви дадов
Тешка мака,
Но да биде така тешка
не сум сакал.
Слези долу,керко моја,
керко мила!"
Она слезе - поезија
она била.
.....
Над земјата ново сонце
Ко да светна,
И ведрина преку сета
пустош летна.

Каде бол,кај јад се рага,
- Она блажи,
Од умора кај се пага,
- Она снажи,
Каде има добри луге,
- Она гори,

Што не можеш ти да кажеш,
- Она збори,
Кај утеха друга нема,
- Она стига,
Сомневање кај се́ сруши
- Она дига.

Над своето чедо в лулка
мајка бдее.
Оно спие,а мајката
песна пее.
Со песната не се мери
Цвеке мајско,
За чедото она носи
нешто рајско.
.....
Песната над мртвец плаче:
"Свјати,боже!"
А од гробот нади никнат
И се множат.
Та гробот е само лулка
на дни нови,
И звоната само песни
кај се плови.

Ене сватој,и пак песни
- Деној кратких греат!
За младата лична мома
песни пеат.

Пред младенци она фрла
росно цвеке,
Залажува,претскажува
рајска среќа.

Ене орач со труд тежок
везден оре,
Ене овчар стадо води
сам и морен.
Песната е насекаде
кај се гради,-

Труд,патила и самотност
Она слади.
.....
Син далечен мајка чека
Вечер сека,
А и синот в грижи тлее,
Песна пее.
И песната неуморно
низ свет појде:
"Надевај се,син ти мајко,
Ке си дојде!"

Под столетно дабје седи
Гуслар стари,
Со минати славни денај
Срца жари.
Ај,Србинот што се држи
Покрај сите зла и маки
што судбата му ги дала,-
Песната го сочувала,
Песно,фала!

Каде бол,кај јад се рага,
- Она блажи,
Од умора кај се пага,
- Она снажи,
Каде има добри луге,
- Она гори,
Што не можеш ти да кажеш,
- Она збори,
Кај утеха друга нема,
- Она стига,
Сомневање кај се сруши,
- Она дига.

Кој не знае што е она
И што може,
Ти напразно си ја пратил
Нему,боже,
Дур се раска срека бара

Што е живо, -
Он ко клетник ке се мрзне
В чувство диво.

Со песната ти ке скротиш
Зверка бесна, -
Но не смее да ти биде
игра лесна.
Она мора да е света,
Да е чиста,
Ко ѕвездата во висина
кога блиста.
Мора да е вдахновена,
Племенита,
И секогаш мора да е
Вистинита.
Од луѓе срдечни се ѓаѓа
и од луѓе чисти
штотоа песна се не лаже,
се не слаба.

Во животот дури траат
твојте лета,
негувај ја таа песна
како света.

Ако мразиш такви песни
чисти, свети, -
Збогум, среко, збогум, надо,
Збогум, свете!

И ОЧИТЕ ГИ МОЛЕВ

И очите ги молев
за́што така

ЖЕЛБА

Дете малово и лудо,
имав желба мила:
стори, боже, едно чудо –
да ми никнат крила;

дај ми мене око, боже,
толку јасно да е,
та по светов се да може
да догледа кај е;

и да видам кај 'ма многу
грозје да се јаде,
кај 'ма смокви и 'рдокви,
слачни праски каде;

најубави пеперуги
камо и пилиња,
кај 'ма кужли, тишки други,
жапки, полжавчиња;

па да летнам, да го полнам
небот илје-милје –
дејди, братко, желба слатја
за поглед и крилје.

Kda se vratiš sa zubara
ja neću više imat para.
Ići ću u krčmu "Tri bećara"
tog našeg starog neimara.

Koga čeka
naša seka
Bebeka?
-Meneka.

Сјај. Ајнштајн 151
Шта се догађа 160
Мрмоти шарен свет. 49
Шаро у цвоћ 16
Мелодија - дуго и ми 4
Тиме шта е 16
Орао, чудан лик 20
Сетимо се да се волимо 36
Ја исто ја мео 135
Бранко Ћетић 91